

Bantrafik 2015 Beskrivning av statistiken

Bantrafik 2015 Beskrivning av
statistiken

Trafikanalys

Adress: Torsgatan 30

113 21 Stockholm

Telefon: 010 414 42 00

Fax: 010 414 42 10

E-post: trafikanalys@trafa.se

Webbadress: www.trafa.se

Ansvarig utgivare: Brita Saxton

Publiceringsdatum: 2016-10-07

I denna beskrivning redovisas först administrativa och legala uppgifter om undersökningen samt dess syfte och historik. Därefter redovisas undersökningens innehåll och tillförlitlighet samt hur den genomförs och hur man kan ta del av resultaten.

Innehåll

A	Allmänna uppgifter	5
A.1	Ämnesområde.....	5
A.2	Statistikområde	5
A.3	SOS-klassificering.....	5
A.4	Statistikansvarig	5
A.5	Statistikproducent.....	6
A.6	Uppgiftsskyldighet.....	6
A.7	Sekretess och regler för behandling av personuppgifter.....	6
A.8	Gallringsföreskrifter	7
A.9	EU-reglering.....	7
A.10	Syfte och historik.....	7
A.11	Statistikanvändning.....	8
A.12	Uppläggning och genomförande	8
A.13	Internationell rapportering	8
A.14	Planerade förändringar i kommande undersökningar	8
B	Kvalitetsdeklaration.....	10
B.0	Inledning.....	10
B.1	Statistikens innehåll	10
	Statistiska målstorheter.....	10
	<i>Objekt och population</i>	10
	<i>Variabler</i>	10
	<i>Statistiska mått</i>	11
	<i>Redovisningsgrupper</i>	11
	<i>Referenstider</i>	12
B.2	Relevans	12
	Användare.....	12
	Användarbehov och användarsamverkan.....	12
	Fullständighet.....	13
B.3	Noggrannhet	13

	Tillförlitlighet totalt	13
	Osäkerhetskällor	13
	Redovisning av osäkerhetsmått	15
B.4	Aktualitet	15
	Frekvens	15
	Framställningstid	15
B.5	Punktlighet	15
	Punktighet	15
B.6	Tillgänglighet och tydlighet	15
	Spridningsformer	15
	Presentation	16
	Dokumentation	16
	Tillgång till primärmaterial	16
	Upplysningstjänster	16
B.7	Jämförbarhet	17
	Jämförbarhet över tiden	17
	Jämförbarhet mellan grupper	17
B.8	Samstämmighet	17
	Samanvändbarhet med annan statistik	17

A Allmänna uppgifter

A.1 Ämnesområde

Ämnesområde: Transporter och kommunikationer

A.2 Statistikområde

Statistikområde: Bantrafik

A.3 SOS-klassificering

Tillhör Sveriges officiella statistik (SOS): Ja

För undersökningar som ingår i Sveriges officiella statistik (SOS) gäller särskilda regler när det gäller kvalitet och tillgänglighet, se lagen om den officiella statistiken (2001:99) och förordningen om den officiella statistiken (2001:100).

A.4 Statistikansvarig

<i>Myndighet/organisation:</i>	Trafikanalys
<i>Postadress:</i>	Torsgatan 30, 113 21 Stockholm
<i>Besöksadress:</i>	Akademigatan 2, Östersund
<i>Kontaktperson:</i>	Fredrik Lindberg
<i>Telefon:</i>	010-414 42 36
<i>Telefax:</i>	010-414 42 20
<i>E-post:</i>	fredrik.lindberg@trafa.se

A.5 Statistikproducent

<i>Myndighet/organisation:</i>	Trafikverket
<i>Postadress:</i>	172 90 Sundbyberg
<i>Besöksadress:</i>	Solna strandväg 98, 171 54 Solna
<i>Kontaktperson:</i>	Anders Broberg
<i>Telefon:</i>	010-123 61 48
<i>E-post:</i>	statistical.service@trafikverket.se

A.6 Uppgiftsskyldighet

Uppgiftsskyldighet föreligger enligt lagen om den officiella statistiken (2001:99), förordningen om den officiella statistiken (2001:100) och Trafikanalys föreskrifter (TRAFAFS 2012:3, TRAFAFS 2014:1).

Uppgifter hämtas från:

- företag som bedriver järnvägs-, spårvägs- och tunnelbanetrafik eller angränsande verksamhet
- regionala kollektivtrafikmyndigheter
- infrastrukturförvaltare
- logistikföretag inom godstransportsektorn

A.7 Sekretess och regler för behandling av personuppgifter

I myndigheternas särskilda verksamhet för framställning av statistik gäller sekretess enligt 24 kap. 8 § offentlighets- och sekretesslagen (2009:400). Vid automatiserad behandling av personuppgifter gäller reglerna i personuppgiftslagen (1998:204). På statistikområdet finns dessutom särskilda regler för personuppgiftsbehandling i lagen (2001:99) och förordningen (2001:100) om den officiella statistiken.

I enlighet med EU-förordning EG nr 91/2003 kommer avidentifierade uppgifter att överföras till EU:s statistiska databaser. Uppgifter som lämnas till EU är sekretesskyddade enligt EU-förordning EG nr 223/2009.

A.8 Gallringsföreskrifter

Trafikanalys, och tidigare SIKA, har i egenskap av statistikansvarig myndighet arkivansvar för undersökningen sedan 1 juli 1994.

A.9 EU-reglering

Statistiken om järnvägar regleras enligt EU-förordning EG nr 91/2003 om järnvägstransportstatistik, som trädde i kraft den 16 december 2002 samt EU-förordning EG nr 1192/2003 om ändring av EG 91/2003. Därefter har förordningen kompletterats med EG 332/2007 om tekniska anvisningar för överföring av järnvägstransportstatistik och EG 105/2007 om ändring av EG 1059/2003 om inrättande av en gemensam nomenklatur för statistiska territoriella enheter (NUTS).

Statistiken om spårvägar och tunnelbana är inte EU-reglerad.

A.10 Syfte och historik

Statistiken redovisar utvecklingen över tid av inrikes järnvägs- spårvägs- och tunnelbanetrafik, transporter, fordon, infrastruktur med mera. Syftet är att ge underlag för analyser av problem, åtgärder och effekter.

Den officiella statistiken om järnvägar har utkommit sedan 1862. Spårväg och tunnelbana infördes i den officiella statistiken år 2000.

Serien *Statens järnvägstrafik* omfattade åren 1862–1910. Trots namnet ingick under många år även enskilda järnvägar i de fylliga årsrapporterna. Åren 1878–1910 delades materialet upp så att enskilda järnvägar ingick i en separat del med undertiteln *Allmän svensk järnvägstrafik* med både statliga och enskilda järnvägar.

År 1911 separerades statistiken i två helt skilda serier med titlarna *Statens järnvägar* och *Allmän järnvägsstatistik*. Dessa utkom därefter till 1952.

År 1953 lades båda serierna samman i *Sveriges Järnvägar* som därefter utkom alla år till 1999 med statistik över statliga och enskilda järnvägar.

År 2000 förändrades förutsättningarna för framställning av statistik över järnvägssektorn. De omedelbara förändringarna var att Statens järnvägar upphörde som statligt affärsverk vid ingången av 2001 och trafikverksamheten övergick i de två aktieföretagen SJ AB och Green Cargo AB. Det medförde att det inte längre var juridiskt tillåtet att särredovisa enskilda järnvägsföretag enligt tidigare mönster. *Sveriges Järnvägar* omarbetades utifrån dessa förutsättningar och det beslutades att rapporten även skulle omfatta spårvägs- och tunnelbanetrafik. Titeln ändrades då till *Bantrafik*.

Fram till och med 1992 års utgåva av *Sveriges Järnvägar* ansvarade Statens Järnvägar (SJ) för den officiella järnvägsstatistiken. Detta ansvar övergick från och med 1993 års utgåva till SIKA och från och med 2009 års utgåva till Trafikanalys.

A.11 Statistikanvändning

Statistiken används som underlag för transportpolitiska beslut. Många användare är samhällsplanerare på lokal, regional och riksnivå. För övrigt används statistiken av bland annat transportnäringens branschorganisationer, Trafikverket, Sjöfartsverket, högskolor och universitet.

A.12 Uppläggnings och genomförande

Undersökningen är en totalundersökning. Trafikanalys samlar, med hjälp av Trafikverket, på årsbasis in data från tågoperatörer, regionala kollektivtrafikmyndigheter, infrastrukturförvaltare och andra företag knutna till sektorns verksamhet. Antalet uppgiftslämnare var 2015 strax över 50.

Först fastställs populationen för det aktuella året. Underlag till detta fås dels från Trafikanalys och Trafikverkets omvärldsbevakning, dels genom underhandskontakter med marknadens aktörer. Därefter tas mottagaranpassade frågeformulär fram och skickas ut.

I takt med att besvarade frågeformulär kommer in kvalitetskontrolleras uppgifterna. Detta sker genom rimlighetsanalyser per uppgiftslämnare och tågsystem. Därefter sammanställs allt underlag till totalsiffror för riket. Därefter görs samma kontroll återigen kompletterat med omvärldsjämförelser. Med omvärldsjämförelser avses avstämningar med andra branscher. Större eller icke förväntade förändringar av godstransporterna inom en bransch måste gå att förklara med förändringar inom den näringen för att vara acceptabla. Efter avslutad kontroll fastställs siffrorna för aktuellt år.

A.13 Internationell rapportering

Uppgifter om järnväg rapporteras till Eurostat i enlighet med kommissionens förordning (EG) nr 91/2003 samt förordning nr 1192/2003.

A.14 Planerade förändringar i kommande undersökningar

Redan i 2011 års undersökning uppstod vissa svårigheter med att samla in uppgifter från tågoperatörerna om privatägda järnvägsvagnar, sådana vagnar som ägs av andra än tågoperatörerna men som ställs till en tågoperatörs förfogande. Problemet har drabbat även 2012, 2013, 2014 och 2015 års uppgifter och det är troligt att problemet kommer att bestå.

Transportstyrelsen för ett nationellt register över järnvägsfordon enligt direktiv från EU, men registret har varit under uppbyggnad och har hittills inte kunnat ersätta insamlingen direkt från operatörerna. Trafikanalys följer arbetet med registret och vår framtida förhoppning är att det går att använda registret för åtminstone en del vagnuppgifter i denna undersökning.

Under hösten 2016 kommer Trafikanalys att publicera en separat tabell med uppgifter om godsvagnar enligt Transportstyrelsens register. Det som samlas in den vägen motsvarar inte på ett direkt sätt den tidigare insamlingen från tågoperatörerna, men ger en kompletterande bild av antalet fordon. Dessa uppgifter är ännu inte officiell statistik. Arbetet med att se över såväl inrapporteringen som presentationen av fordon och vagnar fortsätter.

I tabell D10 *Godstransporter på järnväg* redovisas godsmängd och transportarbete med och utan LKAB Malmtrafik AB:s samtliga godstransporter på malmbanan, även om det i tabellen bara talas om malmtransporter. Utöver LKAB Malmtrafik AB transporterar även andra tågoperatörer malm såväl på malmbanan som på vissa övriga banor. Dessa andra malmtransporter ingår i totalen men ej i särredovisningen "Malm på malmbanan". Avsikten är att ändra insamlingen så att vi kan särredovisa samtliga malmtransporter.

Utvecklingsarbete pågår också för att minska uppgiftslämnarbördan samt förkorta framställningstiden.

B Kvalitetsdeklaration

B.0 Inledning

Detta avsnitt utgör en kvalitetsdeklaration av undersökningen. En kvalitetsdeklaration har som ambition att beskriva olika moment i undersökningen på ett sådant sätt att en användare av statistiken har möjlighet att bilda sig en uppfattning om kvaliteten.

B.1 Statistikens innehåll

Statistiska målstorheter

Statistiken ska primärt beskriva verksamheten med järnväg, spårväg och tunnelbana i Sverige. Statistiken redovisar:

- infrastrukturens utformning
- energianvändningen
- investeringar och underhåll
- trafiken fördelad på person- och godstrafik
- utförda transporter fördelade på person- och godstrafik
- godsmängder fördelade på varuslag
- antal och typ av fordon som disponeras för transporterna

Härtill redovisas en förteckning av vilka företag som varit aktiva och totalt antal anställda i dessa företag fördelade på infrastrukturarbeten samt person- och godstransporter.

Objekt och population

Objekt i undersökningen är tågoperatörer, regionala kollektivtrafikmyndigheter, infrastrukturförvaltare och vissa andra företag verksamma inom järnväg, spårväg eller tunnelbana i Sverige. Företagen måste ha adress i Sverige för att omfattas av uppgiftslämnarskyldighet. Populationen är alla företag och organisationer som bedriver verksamhet i sektorn eller äger infrastruktur eller fordon. Även företag som bara till viss del utför verksamhet för sektorn, men där denna verksamhet utgör en märkbar andel av helheten, tillhör populationen.

Variabler

Infrastruktur:

- spårlängd och banlängd
- korsningar

- investeringar och underhåll
- energianvändning

Tågoperatörer och infrastrukturförvaltare:

- antal företag
- antal anställda

Rullande materiel (fordon):

- antal fordon
- antal sitt- och sovplatser
- lastförmåga

Trafik och transporter:

- trafikarbete
- transportarbete
- utbud
- godsmängd
- transporterade lastenheter
- antal resor
- energianvändning

Statistiska mått

Det vanligaste statistiska måttet i undersökningen är antal. Personal redovisas omräknat till årsarbeten i medeltal, beräknat utifrån årets normalarbetstid. Transporterade lastenheter redovisas också som andelen (procent) lastade.

Redovisningsgrupper

Uppgifter redovisas i följande tre huvudgrupper: järnvägar, spårvägar och tunnelbana. Undergrupper till dessa är bland annat:

- godstrafik och persontrafik
- inland och utland
- egentrafiktåg och regionala kollektivtrafikmyndigheters tåg
- ägandeförhållanden (när det gäller fordon)
- banarbeten, trafikledning, persontrafik och godstrafik (när det gäller personal)

Uppgifterna redovisas summerade så att enskilda företag, eller deras verksamhet, inte kan identifieras. Det är anledningen till att statistiken mestadels inte är uppdelad på exempelvis län eller bansträckor.

Referenstider

Årsstatistiken följer kalenderår. De uppgifter som inte avser hela år redovisas per den 31 december varje år.

B.2 Relevans

Användare

Användarna är bland annat Trafikanalys, Trafikverket och andra myndigheter, transportnäringens branschorganisationer, järnvägsföretag, högskolor och universitet, media och allmänheten.

Användarbehov och användarsamverkan

Trafikanalys har kontakter med användarna via flera kanaler och tar emot önskemål från användarna där de kommer till uttryck. Användare som arbetar internt på myndigheten har enkla kontaktvägar till den som ansvarar för statistiken. Också på Trafikverket, som producerar statistiken, är det nära mellan användare och producenter. Externa användare brukar kontakta Trafikanalys med frågor om statistiken och ibland också med önskemål på förändringar.

Ett sätt för myndigheten att formalisera användarkontakterna är genom användarråd. Trafikanalys bedriver ett användarråd för godstransportstatistik (godsrådet) och ett för persontransportstatistik (persontransportrådet). Till användarråden kommer viktiga externa användare av statistiken och representanter för uppgiftslämnare och statistikproducenter.

Syftet med användarråden är att diskutera frågor som rör utvecklingen av statistiken och i det sammanhanget fånga statistik användarnas behov och krav på statistiken. Användarråden är rådgivande för Trafikanalys.

I godsrådet ingår representanter från följande myndigheter/organisationer:

- Jernhusen
- Jernkontoret
- Näringslivets Regelnämnd (NNR)
- Skogforsk
- Skogsindustrierna
- Statens väg- och transportforskningsinstitut (VTI)
- Statisticon
- Svensk handel
- Trafikverket
- Transportgruppen
- WSP

I persontransportrådet ingår representanter från följande myndigheter/organisationer:

- SKL
- Svensk kollektivtrafik
- Transportstyrelsen
- VTI
- Trafikverket
- Transportföretagen

Användarråden för person- och godstransportstatistik träffas två gånger per år, en gång på våren och en gång på hösten.

Ett exempel på hur användarkontakter påverkat bantrafikstatistiken är att tabell D12 om kombigods, med början i *Bantrafik 2015*, fördelats på två underkategorier samt med och utan lastbärare.

Varje år gör Trafikanalys en djupare behandling av relevans och övriga kvalitetsaspekter i två av rapportserierna i den officiella statistiken, enligt ett rullande schema. En genomlysning av *Bantrafik* gjordes under 2015 och berörde tabellerna om persontransporter. Inga resultat från genomlysningen har implementerats i *Bantrafik 2015*. Under 2016 genomförs ingen genomlysning på delar som berör *Bantrafik*.

Fullständighet

Trafikanalys publicerar officiell statistik om transporter av flera slag. De statistikprodukter som bäst kompletterar *Bantrafik* för att bilda ett fullständigt statistiksystem är *Järnvägstransporter*, *Punktlighet på järnväg* och *Bantrafikskador*. Statistiken *Lokal och regional kollektivtrafik* innehåller uppgifter om passagerare med buss, tåg, spårväg, tunnelbana och fartyg och dessutom ekonomiska uppgifter om trafiken. Den statistiken tillhör inte Sveriges officiella statistik.

B.3 Noggrannhet

Tillförlitlighet totalt

Den redovisade statistiken är en totalundersökning med god tillförlitlighet, men vissa rapporteringsfel kan förekomma. Datakvaliteten beror mycket på de cirka 50 uppgiftslämnarnas möjligheter att besvara enkätfrågorna.

Osäkerhetskällor

Insamlat material rörande trafik och transporter är inte komplett. Beräkningar och i vissa fall estimeringar har genomförts för att brygga över luckor i historiskt och rapporterat material. Viss osäkerhet förekommer även i uppgifter om persontrafik.

Uppgiftslämnarnas metoder för framställande av grunddata rörande resor och personkilometer varierar. Det beror delvis på olika möjligheter för uppgiftslämnarna att registrera alla resenärer med periodkort. Det förekommer även osäkerhet om hur många resenärer som under en resa byter mellan flera tåg. En resenär kan därför i vissa fall räknas flera gånger under samma

resa. Detta gäller i första hand kortväga länstrafikresor. Totalnivåerna för antalet resor bör därför betraktas med viss försiktighet, medan uppgifter rörande transportarbete inte omfattas av detta problem. Materialet är dock framställt enligt samma principer för alla rapporterade år, varför tidsserierna är konsistenta och jämförbara såtillvida inget annat anges i tabellerna.

Urval

Bantrafik är en totalundersökning som samlas in med svarsplikt enligt Trafikanalys föreskrifter och har ingen urvalsosäkerhet.

Ramtäckning

God täckning föreligger mellan ram- och målpopulation. Risken för undertäckning är liten, då företagen bedriver tillståndspliktig verksamhet. Undertäckning kan ändå förekomma då företag avregistreras innan de ska lämna uppgifter till statistiken, eller då personal utför arbete åt sektorn men är anställda i företag utanför populationen.

Mätning

Uppgiftsinsamlingen sker via elektroniska frågeformulär som sänds med e-post till namngivna kontaktpersoner hos samtliga identifierade objekt (främst infrastrukturförvaltare, trafikutövare och regionala kollektivtrafikmyndigheter) verksamma i Sverige. Formulären innehåller endast de frågor som varje uppgiftslämnare berörs av. Föregående års lämnade uppgifter är ifyllda för att underlätta för uppgiftslämnarna.

Hur varje uppgiftslämnare går till väga för att skaffa fram uppgifterna som efterfrågas och hur deras mätningar går till saknar Trafikanalys inflytande över. Vilka mätfel som kan förekomma i det ledet går därför inte att precisera.

Resenärer kan rapporteras dubbelt då de under samma resa byter tågssystem, det vill säga dels av rapportören för tågssystem 1, dels av rapportören för tågssystem 2. I det insamlade underlaget ingår uppgift om antal resenärer som byter system, dessa kan dock i vissa fall vara svåra att urskilja beroende på vilken typ av färdbevis som utfärdats för resan. Dessutom dubbelräknas alltid resor med SL:s pendeltågssystem som separata resor, om resenären under en sammanhängande resa nyttjat ett annat tågssystem i kombination med pendeltågen.

Stort arbete läggs ned på att stödja uppgiftslämnare som har frågor om insamlingen.

Svarsbortfall

Efter påminnelser med e-post och senare med telefon brukar de allra flesta uppgifter komma in. Bortfall förekommer endast vid insamlande av uppgifter från trafikutövarna. Vid insamlingen av uppgifter för 2015 svarade alla på enkäten.

Rörligheten på marknaden är tidvis stor och när operatörer upphör med sin verksamhet till exempel på grund av förlorade avtal eller konkurs kan det snabbt bli svårt att få kontakt med företrädare som kan lämna uppgifter till undersökningen. Det medför i så fall att uppgifterna måste imputeras. Effekten för den samlade bilden av järnvägstrafiken är försumbar.

Företag som bedriver järnvägstrafik i Sverige utan att samtidigt ha adress här, har formellt sett ingen skyldighet att lämna uppgifter i undersökningen. Dessa företag omfattas inte av svenska föreskrifter om uppgiftsskyldighet. Problemet finns även i våra grannländer, med omvända förtecken. Hittills har problemen kunnat lösas med frivillighet och i samarbete mellan grannländerna.

Bearbetning

Vid bearbetning och sammanställning kan det uppstå missförstånd eller felaktigheter. Metoderna som används i denna totalundersökning är dock enkla med få arbetsmoment vilket håller nere risken för fel i hanteringen. Uppgifterna kontrolleras i flera steg för att minska risken för bestående felaktigheter.

Modellantaganden

Inga modellantaganden görs.

Redovisning av osäkerhetsmått

Bantrafikstatistiken redovisas utan numeriska osäkerhetsmått, såsom standardavvikelser eller konfidensintervall, eftersom det är en totalundersökning.

B.4 Aktualitet

Frekvens

Statistiken utkommer årligen och samlas i huvudsak även in årligen. De viktigaste uppgifterna om person- och godstransporter på järnväg samlas in per kvartal och publiceras kvartalsvis som preliminär officiell statistik med titeln *Järnvägstransporter*. Dessa preliminära uppgifter publiceras i denna rapport summerat till definitiva årssiffror.

Framställningstid

Framställningstiden av årsrapporten är cirka 9 månader efter årets slut. En delpublicering sker cirka 5 månader efter årets slut med statistikuppgifter som är framställda vid den tidpunkten.

B.5 Punktlighet

Punktlighet

Publicering sker enligt publiceringsplanen, se <http://www.trafa.se/kalendern>. Leverans till Eurostat sker enligt Europaparlamentets och rådets förordning EG 91/2003.

B.6 Tillgänglighet och tydlighet

Spridningsformer

Från och med *Järnvägar 1998* finns rapporterna i elektronisk form på Trafikanalys webbplats www.trafa.se.

Statistiken trycktes på papper fram till och med *Bantrafik 2008*. Samtliga tryckta rapporter bör finnas på de flesta forskningsbibliotek i Sverige. SCB:s bibliotek i Stockholm är specialbibliotek för officiell statistik.

Numera görs statistiken enbart som elektronisk rapport. Hela rapporten finns i pdf-format och tabellerna och diagrammen dessutom i Excelformat för egen bearbetning.

De allra äldsta rapporterna om järnvägarna i Sverige är tillgängliga på Statistiska centralbyråns webbplats scb.se/sv/Hitta-statistik/Historisk-statistik/. Rapporter med detaljerad information finns där från 1862–1910 och 1912–1953.

Statistisk årsbok från Statistiska centralbyrån innehåller utdrag av statistik från detta område. Årsböckerna utkom 1914–2014 och dessa finns också på SCB:s webbsida med historisk statistik.

Den äldre statistiken på Statistiska centralbyråns webbplats är kopierad i pdf-format, men är också maskintolkad så det går att söka i filerna.

De uppgifter som Eurostat efterfrågar enligt förordningen presenteras för varje medlemsland i Eurostats publikationer och databaser, se ec.europa.eu/eurostat.

Presentation

Statistiken redovisas i huvudsak i form av text, diagram och tabeller. I rapporten presenteras helårsvärden i sexårsserier samt vissa helårsvärden i historiska sammanställningar för järnväg från 1856.

Rapportens tabeller redovisas också i Excelformat för egen bearbetning. Där finns möjlighet att ta fram tidsserier från år 2000 och framåt. Ett plustecken över kolumnen med det första året visar att det finns mer data att ta fram.

Alla användare rekommenderas att alltid hämta sin information från den senast utgivna rapporten, även för tidigare perioder. Detta på grund av att eventuella ändringar i regel inte görs i äldre rapporter.

Dokumentation

Detta dokument, *Beskrivning av statistiken*, uppdateras varje år och finns på Trafikanalys webbplats. Årsrapporten innehåller en sammanfattning, *Fakta om statistiken*, och därtill ett avsnitt med definitioner av variabler.

Tillgång till primärmaterial

Primärmaterialet förvaras hos Trafikverket i databaser. Primärmaterialet är sekretessbelagt men kan lämnas ut för användning med vissa väl definierade ändamål, under förutsättning att sekretessen kan bevaras. Kontakta Trafikanalys för mer information.

Upplysningstjänster

Se avsnitt A4 och A5.

B.7 Jämförbarhet

Jämförbarhet över tiden

Materialet är framställt enligt samma principer för alla rapporterade år, utom i den historiska översikten. Vissa rapporteringsfel kan dock förekomma. Jämförelser över längre tid påverkas av att insamlingen gjorts om mycket sedan den började i mitten av 1800-talet.

När väsentliga brott har uppstått i tidsserierna markeras det med horisontella eller vertikala streck i tabellerna och en fotnot ger en närmare förklaring. Se exempelvis den historiska översikten (tabell A1).

Vid användandet av den historiska översikten rekommenderas att definitionerna jämförs med motsvarande internationella, se <http://ec.europa.eu/eurostat/en/web/products-manuals-and-guidelines/-/KS-RA-10-028>

För att inte bryta tidsserier som sträcker sig från 1856 har inte alla definitioner kunnat anpassas i dessa tabeller.

Jämförbarhet mellan grupper

Jämförbarheten med motsvarande statistik från andra EU- och EES-länder är god, i och med att EU utfärdat förordningarna EG 91/2003 och EG 1192/2003 som utöver att anvisa vilka variabler som ska rapporteras också fastställer EU-gemensamma definitioner över dessa variabler. Statistiken är anpassad till dessa förordningar, bland annat är samtliga definitioner och principer för sammanställning av uppgifter harmoniserade med gemenskapens krav.

Över tid har varugrupperna haft olika indelning. De tidigaste indelningarna var något mer detaljerade varför de i stort sett gått att jämföra med de senare. Från och med undersökningsår 2008 har varunomenklaturen NST 2007 införts, vilket påverkar jämförelserna på varugrupsnivå. Den nya varunomenklaturen infördes samtidigt avseende sjötrafik, bantrafik och vägtrafik.

B.8 Samstämmighet

Samanvändbarhet med annan statistik

Undersökningen är nära relaterad till Trafikanalys undersökning *Järnvägstransporter*, som innehåller de viktigaste järnvägsvariablerna och utkommer varje kvartal som preliminär officiell statistik. Stor vikt läggs vid att de två undersökningarna ska vara samstämmiga.

Definitioner av variabler har gjorts så att möjligheter till jämförelser med andra trafikslag finns. I något fall misstämmer definitionerna mellan trafikslagen, exempelvis för begreppet resa.

I *Bantrafik 2015* publiceras en ny tabell för kombitransporter, *Tabell D12*. Tabellen redovisar godsmängd och transportarbete med och utan lastbärare. Eftersom vikten på containrar och andra lastbärare ingår i övriga tabeller ökar detta jämförbarheten med andra trafikslag som redovisar statistik över godsvikter utan lastbärare.

Trafikanalys tillhandahåller en sammanställning av transportarbete i de olika trafikslagen, där det går att avläsa hur stor del av totalen som utgörs av järnväg, spårväg och tunnelbana. Se www.trafa.se/transportarbete.

Trafikanalys publicerar också statistik om olyckshändelser och självmordshändelser vid järnväg, spårväg och tunnelbanan, med titeln *Bantrafikskador*. Insamlingen och sammanställningen har utformats så att händelserna i den statistiken ska motsvara den infrastruktur och trafik som redovisas i *Bantrafik*.

Samanvändbarheten med Trafikanalys undersökning *Punktlighet på järnväg*, kvartals- och årsrapport, påverkas av att punktlighetsstatistiken inte omfattar tåg på Saltsjöbanan och Roslagsbanan. Bedömningen är dock att om populationens omfattning beaktas är sam användbarheten mellan undersökningen *Punktlighet på järnväg* och med övrig officiell statistik inom statistikområdet bantrafik god.

Trafikanalys är en kunskapsmyndighet för transportpolitiken. Vi analyserar och utvärderar föreslagna och genomförda åtgärder inom transportpolitiken. Vi ansvarar även för officiell statistik inom områdena transporter och kommunikationer. Trafikanalys bildades den 1 april 2010 och har huvudkontor i Stockholm samt kontor i Östersund.